

AVIFAUNA
NATURRESOR

GOTLAND & STORA KARLSÖ

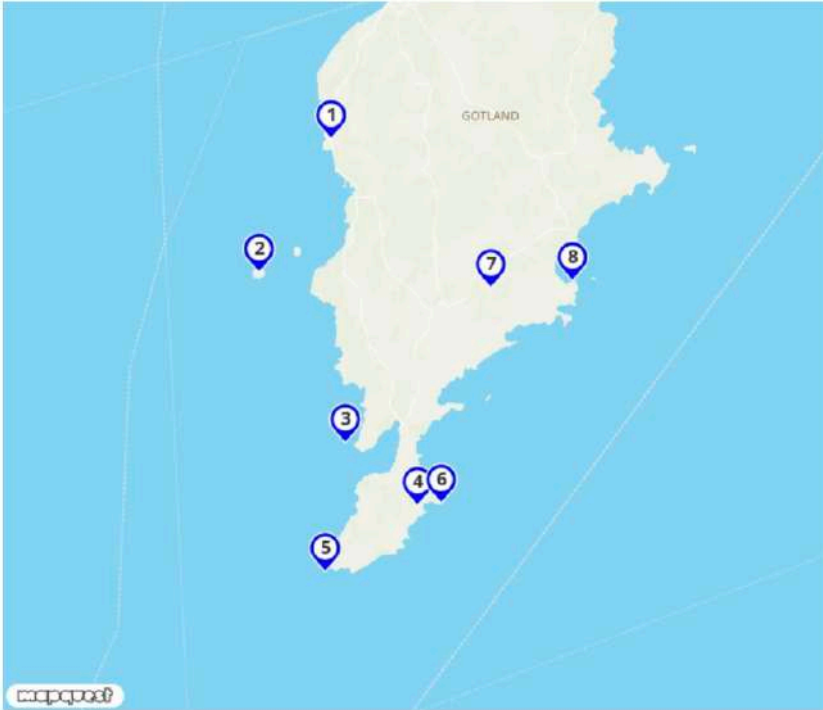
6-10 JUNI 2024

Reseledare: Gabriel Säll

Reserapport

1. Paviken
2. Stora Karlsö
3. Lillgrunn, Näsudden
4. Inre Stockviken
5. Rivet, Hoburgen
6. Faludden
7. Stångadammarna
8. Lausviken

Gotland är en både vacker och annorlunda plats. Under resan såg vi fler lundsångare än gransångare och fler medeltidskyrkor än matbutiker. Det blev också en resa där vi upplevde naturens många kontraster, från mysig flugsnapparekådning i lummiga gläntor till mötet med silltrutarna ute på Rivet i kulingvindar.

Resedagbok

Torsdag 6 juni. När gruppen samlat ihop sig vid Visby färjeterminal börjar vi resan med att skåda oss söderut längs öns västra kust. Första stoppet blir vid Paviken, en liten sjö som förankras med Östersjön genom en smal bäck. Här vimlar det av sothöns och skäggdoppingar. Över vassen jagar en lärkfalk trollsländor och sävsparven släpper fram sina trippande toner framför fågeltornet. Före färjan mot Karlsö hinner vi även med ett stopp intill närliggande Västergarnsviken där vi stöter på både dvärgmåsar och småtärnor. I området ser vi också häckande vadare som skärfläcka och tofsvipa.

Båtfärden ut mot Stora Karlsö är gungig. Vågorna som slår i 13 sekundmeter mot skrovet känns i magen. Men vi klarar oss helskinnade fram till ön. Och på norrsidan där båten lägger till är det närmast vindstilla. I det karlsöiska paradiset möts vi av tusentals alkor intill stranden och massvis av ejderungar. Till och med strandskatornas ungar promenerar runt i lugn och ro längs stenstranden. På den närmast öde ön överraskas vi av restaurangens ambitiösa satsning på både närproducerad mat och intressanta naturviner. Före vi går och lägger oss hör vi en kärrsångare som sjunger in skymningen från en syrenbuske intill husen vi hyr.

Ejder

Fredag 7 juni. Denna heldag börjar med fågellyssning klockan 06. I skogspartiet som slingrar utmed Karlsös norra ravinkant sjunger näktergalar och skogsduvor tillsammans med bland annat kärr- och härmsångare. I buskmarkerna hör vi också de första rosenfinkarna. Efter frukosten följer vi med Karlsös egen guide Klara Lindström som berättar om öns geologiska historia, floran vi ser längs vägen och bakgrunden till fyrhusets arkitektur. Under promenaden hinner vi också få syn på flera spelflygande skärpiplärkor, lundsångare och halsbandsflugsnappare.

Efter lunchen tar vi oss upp till Baltic Seabird Project där forskaren Jonas Hentati-Sundberg berättar om forskningsprogrammet som kartlägger och studerar den framgångsrika sillgrisslekolonin på Stora Karlsö. Här får vi inte bara höra om den senaste forskningen utan också möjlighet att ställa alla våra frågor om sillgrisslor, sjöfåglar och Östersjön till en expert på området. Våldigt generöst och mycket uppskattat!

Före middagen tar vi ytterligare en vända i buskmarkerna där nya rosenfinkar dyker upp tillsammans med några nya karlsöarter som törnskata och gulärta. Middagen smakar utmärkt och inte minst till restaurangens utsikt över ett öppet hav.

Lördag 8 juni.

Vi hinner med en sista promenad i rosenfinkarnas och näktergalarnas ravin och en sista utblick från Karlsös bergskant före båtresan över mot "fastlandsgotland". På vägen söderut gör vi ett stopp intill det vindpiskade Näsrevet där våra ögon får fäste på en ilsken roskarl som jagar bort de betydligt större skärfläckorna från sitt område. Längs revets stenkant rastar också en liten flock med färggranna kustsnäppor.

Skärpiplärka

I den lummiga byn Vamlingbo hittar vi lite skydd mot vinden. Kikarobservationer byts för en stund ut mot inramade observationer på Lars Johansson museum i den gamla prästgården. Vi tittar också in i medeltidskyrkan på andra sidan gårdsplanen, där en av Gotlands största och mest välbevarade väggmalerier finns kvar från 1200-talet. På eftermiddagen skådar vi längs östra kusten där det åtminstone teoretiskt borde vara lite lä från västvinden.

Vamlingbo kyrka med väggmålningar från 1200-talet

Inre och yttre Stockeviken bjuder på flera nya arter och i fågeltornet har vi både en perfekt överblick och en skön läplats. Tack Gotlands naturskyddsförening för detta! Middag blir spartanskt men klassiskt charmigt på Holm Hällars 50-taltspensionat. Här utanför hörs vågor, pipande halsbandsflugsnappare och tytande svartmesar genom fönstret när vi går och lägger oss på kvällen.

Söndag 9 juni. Med 19 sekundmeter i byarna blir det inget megapass på Rivet. Vackert och dramatiskt är det i alla fall och det är inte svårt att förstå varför Lars Johansson fastnade för platsen med samma självklarhet som silltrutarna ute på skären. Mycket av dagen går ut på att hitta lä. Det gör vi bland annat i Vamlingbo där guiden Lasse Linusson tar med oss på en orkidévandring i fantastiska blomstermarker. Här ser vi bland annat nattviol, brudsporre, johannesnycklar, ängsnycklar, krutbrännare och den

sällsynta flugblomstern. Vi letar också upp den lilla oasen Lasses Änge ute på Faludden, en slåtteräng med gott om halsbandsflugsnappare och orkidéer. Här stöter vi också på en yrvaken morkulla, vilket känns extra tursamt eftersom chansen att få höra en morkulla i kulingen torde vara relativt obefintlig. Skådardagen avslutas med att leta efter rödspovar på Faludden och plötsligt ser vi dem på flera platser. Ett par drar bekymrat upp i luften för att varna när vi kommer, vilket troligtvis betyder att en lyckad häckning gömmer sig någonstans i gräset.

Måndag 10 juni. På hemresedagen skådar vi oss norrut längs Gotlands östkust. I närheten av byn Stånga stannar vi till vid ett par stora bevattningsdammar som visar sig innehålla stora mängder sjöfågel. Viggas, skedänder och doppingar som annars varit relativt svåra att få syn på under resan verkar ha en favoritplats här. Alla fyra doppingarter påträffas snabbt och en skogssnäppa dyker upp som en lite oväntad joker. Vårt huvudstopp på vägen blir i klassiska Lausviken. Här ser vi resans första och sista stjärtand, liksom rastande svartsnäppor och myrspov. Före vi skiljs åt äter vi en gemensam lunch på ett mysigt creperie i centrala Visby och kör vår sista artgenomgång. Med råkan som vi klämde in i avfarten till Visby hann det bli 108 fågelarter (och sju orkidéer). Nästa år får vi satsa lite hårdare på att få in gråsparv och pilfink på Gotlandslistan också!

Gabriel Säll

Rödspov

Tordmule

Flugblomster

Lärkfalk

Halsbandsflugsnappare

Dvärgmå

Middag på Stora Karlsö

Samtliga bilder: Gabriel Säll

Fåglar:

- 1 **Kanadagås** *Branta canadensis canadensis*
Observerad 2 dagar totalt.
- 2 **Vitkindad gås** *Branta leucopsis*
Observerad 3 dagar totalt.
- 3 **Grågås** *Anser anser anser*
Observerad 3 dagar totalt.
- 4 **Knölsvan** *Cygnus olor*
Observerad 5 dagar totalt.
- 5 **Sångsvan** *Cygnus cygnus*
Observerad 3 dagar totalt.
- 6 **Gravand** *Tadorna tadorna*
Observerad 5 dagar totalt.
- 7 **Skedand** *Spatula clypeata*
Observerad 4 dagar totalt.
- 8 **Snatterand** *Mareca strepera strepera*
Observerad 4 dagar totalt.
- 9 **Gräsand** *Anas platyrhynchos platyrhynchos*
Observerad 4 dagar totalt.
- 10 **Kricka** *Anas crecca*
Observerad 3 dagar totalt.
- 11 **Vigg** *Aythya fuligula*
Observerad 2 dagar totalt.
- 12 **Ejder** *Somateria mollissima mollissima*
Observerad 4 dagar totalt.
- 13 **Svärta** *Melanitta fusca*
Observerad 3 dagar totalt.
- 14 **Storskrake** *Mergus merganser merganser*
Observerad 4 dagar totalt.
- 15 **Småskrake** *Mergus serrator*
Observerad 4 dagar totalt.
- 16 **Rapphöna** *Perdix perdix perdix*
Observerad 1 dag totalt.
- 17 **Fasan** *Phasianus colchicus*
Observerad 3 dagar totalt.
- 18 **Tornseglare** *Apus apus apus*
Observerad 5 dagar totalt.
- 19 **Gök** *Cuculus canorus canorus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 20 **Klippduva** *Columba livia domestica*
Observerad 3 dagar totalt.
- 21 **Skogsduva** *Columba oenas oenas*
Observerad 5 dagar totalt.
- 22 **Ringduva** *Columba palumbus palumbus*
Observerad 3 dagar totalt.

- 23 **Turkduva** *Streptopelia decaocto*
Observerad 1 dag totalt.
- 24 **Sothöna** *Fulica atra atra*
Observerad 4 dagar totalt.
- 25 **Trana** *Grus grus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 26 **Smådopping** *Tachybaptus ruficollis ruficollis*
Observerad 1 dag totalt.
- 27 **Gråhakedopping** *Podiceps griseogen*
Observerad 1 dag totalt.
- 28 **Skäggdopping** *Podiceps cristatus cristatus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 29 **Svarthakedopping** *Podiceps auritus auritus*
Observerad 1 dag totalt.
- 30 **Strandskata** *Haematopus ostralegus ostralegus*
Observerad 5 dagar totalt.
- 31 **Skärfläcka** *Recurvirostra avosetta*
Observerad 4 dagar totalt.
- 32 **Större strandpipare** *Charadrius hiaticula*
Observerad 4 dagar totalt.
- 33 **Storspov** *Numenius arquata arquata*
Observerad 3 dagar totalt.
- 34 **Myrspov** *Limosa lapponica lapponica*
Observerad 1 dag totalt.
- 35 **Rödspov** *Limosa limosa*
Observerad 1 dag totalt.
- 36 **Roskarl** *Arenaria interpres interpres*
Observerad 1 dag totalt.
- 37 **Morkulla** *Scolopax rusticola*
Observerad 1 dag totalt.
- 38 **Skogssnäppa** *Tringa ochropus*
Observerad 1 dag totalt.
- 39 **Rödbena** *Tringa totanus*
Observerad 5 dagar totalt.
- 40 **Svartsnäppa** *Tringa erythropus*
Observerad 1 dag totalt.
- 41 **Gluttsnäppa** *Tringa nebularia*
Observerad 3 dagar totalt.
- 42 **Skrattmå** *Chroicocephalus ridibundus*
Observerad 5 dagar totalt.
- 43 **Dvärgmå** *Hydrocoloeus minutus*
Observerad 1 dag totalt.
- 44 **Fiskmå** *Larus canus*
Observerad 5 dagar totalt.

- 45 **Havstrut** *Larus marinus*
Observerad 3 dagar totalt.
- 46 **Gråtrut** *Larus argentatus argentatus*
Observerad 4 dagar totalt.
- 47 **Silltrut** *Larus fuscus*
Observerad 4 dagar totalt.
- 48 **Kentsk tärna** *Thalasseus sandvicensis*
Observerad 2 dagar totalt.
- 49 **Småtärna** *Sternula albifrons albifrons*
Observerad 4 dagar totalt.
- 50 **Fisktärna** *Sterna hirundo hirundo*
Observerad 1 dag totalt.
- 51 **Silvertärna** *Sterna paradisaea*
Observerad 5 dagar totalt.
- 52 **Sillgrissla** *Uria aalge*
Observerad 3 dagar totalt.
- 53 **Tordmule** *Alca torda*
Observerad 4 dagar totalt.
- 54 **Storskarv** *Phalacrocorax carbo*
Observerad 5 dagar totalt.
- 55 **Gråhäger** *Ardea cinerea cinerea*
Observerad 5 dagar totalt.
- 56 **Ägretthäger** *Ardea alba alba*
Observerad 1 dag totalt.
- 57 **Röd glada** *Milvus milvus milvus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 58 **Havsörn** *Haliaeetus albicilla albicilla*
Observerad 3 dagar totalt.
- 59 **Ormvråk** *Buteo buteo buteo*
Observerad 3 dagar totalt.
- 60 **Större hackspett** *Dendrocopos major major*
Observerad 2 dagar totalt.
- 61 **Lärkfalk** *Falco subbuteo subbuteo*
Observerad 3 dagar totalt.
- 62 **Törnskata** *Lanius collurio*
Observerad 3 dagar totalt.
- 63 **Skata** *Pica pica*
Observerad 4 dagar totalt.
- 64 **Kaja** *Coloeus monedula monedula*
Observerad 4 dagar totalt.
- 65 **Råka** *Corvus frugilegus frugilegus*
Observerad 1 dag totalt.
- 66 **Gråkråka** *Corvus cornix cornix*
Observerad 5 dagar totalt.

- 67 **Korp** *Corvus corax corax*
Observerad 2 dagar totalt.
- 68 **Svartmes** *Periparus ater ater*
Observerad 3 dagar totalt.
- 69 **Blåmes** *Cyanistes caeruleus caeruleus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 70 **Talgoxe** *Parus major major*
Observerad 1 dag totalt.
- 71 **Sånglärka** *Alauda arvensis arvensis*
Observerad 5 dagar totalt.
- 72 **Backsvala** *Riparia riparia riparia*
Observerad 1 dag totalt.
- 73 **Ladusvala** *Hirundo rustica rustica*
Observerad 5 dagar totalt.
- 74 **Hussvala** *Delichon urbicum urbicum*
Observerad 5 dagar totalt.
- 75 **Lövsångare** *Phylloscopus trochilus*
Observerad 4 dagar totalt.
- 76 **Lundsångare** *Phylloscopus trochiloides viridanus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 77 **Rörsångare** *Acrocephalus scirpaceus scirpaceus*
Observerad 1 dag totalt.
- 78 **Kärrsångare** *Acrocephalus palustris*
Observerad 2 dagar totalt.
- 79 **Härmsångare** *Hippolais icterina*
Observerad 2 dagar totalt.
- 80 **Svarthätta** *Sylvia atricapilla atricapilla*
Observerad 4 dagar totalt.
- 81 **Trädgårdssångare** *Sylvia borin borin*
Observerad 2 dagar totalt.
- 82 **Ärtsångare** *Curruca curruca*
Observerad 5 dagar totalt.
- 83 **Törnsångare** *Curruca communis communis*
Observerad 4 dagar totalt.
- 84 **Gärdsmyg** *Troglodytes troglodytes troglodytes*
Observerad 2 dagar totalt.
- 85 **Trädkrypare** *Certhia familiaris familiaris*
Observerad 1 dag totalt.
- 86 **Stare** *Sturnus vulgaris vulgaris*
Observerad 5 dagar totalt.
- 87 **Koltrast** *Turdus merula merula*
Observerad 5 dagar totalt.
- 88 **Björktrast** *Turdus pilaris*
Observerad 2 dagar totalt.

- 89 **Grå flugsnappare** *Muscicapa striata striata*
Observerad 1 dag totalt.
- 90 **Näktergal** *Luscinia luscinia*
Observerad 2 dagar totalt.
- 91 **Halsbandsflugsnappare** *Ficedula albicollis*
Observerad 4 dagar totalt.
- 92 **Rödstjärt** *Phoenicurus phoenicurus phoenicurus*
Observerad 3 dagar totalt.
- 93 **Stenskvätta** *Oenanthe oenanthe*
Observerad 5 dagar totalt.
- 94 **Gulärta** *Motacilla flava*
Observerad 1 dag totalt.
- 95 **Sädesärta** *Motacilla alba*
Observerad 5 dagar totalt.
- 96 **Ängspiplärka** *Anthus pratensis*
Observerad 1 dag totalt.
- 97 **Trädpiplärka** *Anthus trivialis trivialis*
Observerad 2 dagar totalt.
- 98 **Skärpiplärka** *Anthus petrosus*
Observerad 3 dagar totalt.
- 99 **Bofink** *Fringilla coelebs coelebs*
Observerad 5 dagar totalt.
- 100 **Stenknäck** *Coccothraustes coccothraustes coccothraustes*
Observerad 1 dag totalt.
- 101 **Domherre** *Pyrrhula pyrrhula pyrrhula*
Observerad 2 dagar totalt.
- 102 **Rosenfink** *Carpodacus erythrinus erythrinus*
Observerad 2 dagar totalt.
- 103 **Grönfink** *Chloris chloris chloris*
Observerad 4 dagar totalt.
- 104 **Hämpling** *Linaria cannabina cannabina*
Observerad 5 dagar totalt.
- 105 **Steglits** *Carduelis carduelis carduelis*
Observerad 3 dagar totalt.
- 106 **Grönsiska** *Spinus spinus*
Observerad 4 dagar totalt.
- 107 **Gulspurv** *Emberiza citrinella citrinella*
Observerad 5 dagar totalt.
- 108 **Sävspurv** *Emberiza schoeniclus schoeniclus*
Observerad 3 dagar totalt.